

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1655
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

UŽSIENIO VALSTYBĖJE BE TĖVŲ GLOBOS LIKUSIO VAIKO PARVEŽIMO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užsienio valstybėje be tėvų globos likusio vaiko parvežimo į Lietuvos Respubliką taisyklės (toliau – Taisyklės) reguliuoja užsienio valstybėje be tėvų globos likusio vaiko (toliau – vaikas) parvežimą į Lietuvos Respubliką, nustato administracinio sprendimo dėl vaiko parvežimo ir administracinio sprendimo dėl vaiko neparvežimo (toliau kartu – sprendimas) priėmimo, vaiko lydėjimo į Lietuvos Respubliką bei vaiko parvežimo išlaidų apmokėjimo tvarką, jei:

1.1. neatsiranda vaiko giminaičių ar kitų asmenų, norinčių ir galinčių globoti (rūpinti) be tėvų globos likusį vaiką, todėl turi būti sprendžiama dėl vaiko globos (rūpybos) nustatymo šeimynoje, globos centre ar vaikų globos institucijoje Lietuvos Respublikoje arba

1.2. atsiranda vaiko giminaičių ar kitų asmenų, norinčių globoti (rūpinti) be tėvų globos likusį vaiką Lietuvos Respublikoje, bet dėl finansinės padėties, šeiminių / darbo įsipareigojimų derinimo ar sveikatos būklės šie asmenys patys negali parsivežti vaiko iš užsienio valstybės.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos konsuliniame statute, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, 2019 m. birželio 25 d. Tarybos reglamente (ES) 2019/1111 dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo.

II SKYRIUS SPRENDIMO PRIĖMIMAS

3. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) priima sprendimą, o priėmusi administracinį sprendimą dėl vaiko parvežimo, organizuoja jo parvežimą.

4. Tarnyba, iš užsienio valstybės kompetentingos institucijos gavusi informaciją apie vaiką, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba kurio tėvai ar turimas vienintelis iš tėvų yra Lietuvos Respublikos piliečiai (pilietis), arba kurio kilmės šalis yra Lietuvos Respublika, arba su

kuriuo emociniais ryšiais susiję asmenys gyvena Lietuvos Respublikoje, arba kurio nuolatinė gyvenamoji vieta iki išvykstant į užsienio valstybę buvo Lietuvos Respublikoje ir kurio parvežimas į Lietuvos Respubliką, užsienio valstybės kompetentingos institucijos vertinimu, atitiktų geriausius jo interesus bei kuriam Civilinio kodekso nustatyta tvarka gali būti nustatyta laikinoji arba nuolatinė globa (rūpyba), ir ją įvertinusi, surenka šiuos dokumentus, duomenis ir informaciją, reikalingus sprendimui priimti:

4.1. duomenis iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro:

4.1.1. apie vaiką (vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamosios vietos adresas (-ai), tautybė);

4.1.2. apie vaiko tėvus (vardai, pavardės, gimimo datos, gyvenamosios vietos adresas (-ai);

4.1.3. apie vaiko giminaičius ar kitus asmenis, kurie norėtų globoti (rūpinti) vaiką, bet dėl priežasčių, nurodytų Taisyklių 1.2 papunktyje, patys negali parsivežti vaiko iš užsienio valstybės (vardas (-ai), pavardė (-ės), gimimo data (-os), gyvenamosios vietos adresas (-ai), duomenys apie juos ir vaiką siejantį giminystės ryšį (jei renkami duomenys apie vaiko giminaičius (artimieji giminaičiai, kiti giminaičiai), nurodomas giminystės ryšio pavadinimas);

4.2. duomenis apie vaikui išduotą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens dokumento rūšis, asmens dokumentą išdavusios valstybės kodas ir pavadinimas, asmens dokumento serija ir numeris, asmens dokumento išdavimo data, data, iki kurios galioja asmens dokumentas);

4.3. valstybės, kurioje vaikas gyvena (jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje), nustatyta tvarka parengtą sveikatos patikrinimo medicininę pažymą arba jos kopiją, jei vaiko sveikatos patikrinimas buvo atliktas ne vėliau kaip prieš 12 mėnesių iki informacijos apie vaiką gavimo iš užsienio valstybės kompetentingos institucijos dienos;

4.4. informaciją apie valstybės, kurioje vaikas gyvena (jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje), nustatyta tvarka kompetentingų institucijų priimtus su vaiku susijusius sprendimus dėl vaiko paėmimo iš jo atstovų pagal įstatymą, globos (rūpybos) organizavimo (pažymas, išvadas, teismo ir / ar kitų įstaigų, institucijų priimtus sprendimus);

4.5. informaciją apie vaiko nuomonę dėl jo parvežimo į Lietuvos Respubliką (jei jis geba ją išreikšti), išklausytą tos valstybės, iš kurios vaikas turėtų būti parvežtas, kompetentingų institucijų nustatyta tvarka;

4.6. informaciją apie juridinį asmenį, kuris galėtų būti paskirtas vaiko globėju (rūpintoju) (juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas);

4.7. jei asmuo, kuris norėtų globoti (rūpinti) vaiką, dėl priežasčių, nurodytų Taisyklių 1.2 papunktyje, pats negali parsivežti vaiko, – argumentuotą paaiškinimą, kuriame įvardijamos Taisyklių 1.2 papunktyje nurodytos priežastys, šias priežastis patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas (pvz.: pažymą apie asmens / šeimos pajamas, medicininę pažymą ir pan.);

4.8. informaciją apie vaiką į Lietuvos Respubliką lydėsiantį asmenį (vardas, pavardė, gimimo data, o jei šis asmuo yra Tarnybos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau – Tarnybos darbuotojas), jo vardas, pavardė ir pareigų pavadinimas).

5. Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga Tarnybos rašytiniu prašymu padeda Tarnybai surinkti Taisyklių 4.2–4.5 ir 4.8 papunkčiuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, jei Tarnyba negali jų gauti iš valstybės informacinių sistemų ir registrų, bet jie reikalingi sprendimui priimti, ir (ar) bendradarbiauja su užsienio kompetentingomis institucijomis dėl vaiko parvežimo.

6. Tarnybos direktorius, gavęs ir įvertinęs Taisyklių 4 punkte nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, atsižvelgęs į geriausius vaiko interesus, vaiko nuomonę (jei jis geba ją išreikšti), ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Taisyklių 4 punkte nurodytų dokumentų, duomenų ir informacijos gavimo dienos priima motyvuotą sprendimą (sprendime, be Viešojo administravimo įstatyme nurodytų duomenų, turi būti nurodyta vaiko vardas, pavardė, gimimo data).

7. Priimtame administraciniame sprendime dėl vaiko parvežimo taip pat turi būti nurodyta, ar vaikas bus lydimas, ir, jei vaikas bus lydimas, turi būti pateikta Taisyklių 4.8 papunktyje nurodyta informacija apie asmenį, lydėsiantį vaiką į Lietuvos Respubliką. Į Lietuvos Respubliką vaikas gali vykti nelydimas tik tuo atveju, jei, užsienio valstybės kompetentingai (-oms) institucijai (-oms) įvertinus vaiko amžių (ar vaikas pagal amžių gali keliauti vienas ir ar vaiko amžius atitinka pervežimą organizuojančių bendrovių nustatytas vaiko keliavimo be palydos sąlygas), brandą (ar ji atitinka vaiko amžių ir vaiko keliavimas savarankiškai nekeltų jokių rizikų), psichinę bei fizinę sveikatą (ar vaikas neturi sveikatos sutrikimų, kurie turėtų įtaką jo savarankiškumui) ir atsižvelgus į jo nuomonę (jei jis geba ją išreikšti), nustatoma, kad vaikas gebės nelydimas vykti į Lietuvos Respubliką.

8. Administracinis sprendimas dėl vaiko parvežimo į Lietuvos Respubliką priimamas, jei nenustatoma nė viena Taisyklių 9 punkte nurodyta aplinkybė.

9. Administracinis sprendimas dėl vaiko neparvežimo į Lietuvos Respubliką priimamas, jei:

9.1. vaikas su Lietuvos Respublika nesusijęs ryšiais, nurodytais Taisyklių 4 punkto pirmojoje pastraipoje;

9.2. nenustatytos Taisyklių 1.2 papunktyje nurodytos priežastys, dėl kurių vaiko giminaičiai ar kiti asmenys, norintys ir galintys globoti (rūpinti) vaiką, patys negali parsivežti jo iš užsienio valstybės;

9.3. vaiko parvežimas į Lietuvos Respubliką neatitiks geriausių jo interesų.

10. Tarnyba priimto sprendimo kopiją ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis pateikia užsienio valstybės, kurioje yra vaikas, kompetentingoms institucijoms.

Sprendimas turi būti išverstas į užsienio kalbą, priimtina užsienio valstybei, kurioje yra vaikas, ir legalizuotas ar patvirtintas pažyma (*Apostille*), jei tarptautinės sutartys nenumato kitaip.

III SKYRIUS VAIKO LYDĖJIMAS

11. Vaiką į Lietuvos Respubliką gali lydėti administraciniame sprendime dėl vaiko parvežimo į Lietuvos Respubliką nurodytas Tarnybos darbuotojas, fizinis asmuo, norintis globoti (rūpinti) vaiką, šeimynos dalyvis, globos centro ar vaikų globos institucijos vadovo paskirtas asmuo arba užsienio valstybės, kurioje yra vaikas, kompetentingos institucijos atstovas, jei užsienio valstybės, kurioje yra vaikas, kompetentinga institucija nurodo asmenį, galintį tai atlikti, ir pateikia Taisyklių 4.8 papunktyje nurodytą informaciją apie jį.

12. Jeigu vaiką į Lietuvos Respubliką lydi užsienio valstybės kompetentingos institucijos atstovas arba vaikas atvyksta nelydimas, jį Lietuvos Respublikoje pasitinka Tarnybos direktoriaus paskirtas Tarnybos darbuotojas.

IV SKYRIUS VAIKO PARVEŽIMO IŠLAIDŲ APMOKĖJIMAS

13. Apmokamos šios vaiko parvežimo išlaidos:

13.1. vaiko kelionės bilietų įsigijimo išlaidos;

13.2. vaiką lydinčio Tarnybos darbuotojo komandiruotės išlaidos, apmokamos teisės aktų, reglamentuojančių komandiruotes, nustatyta tvarka;

13.3. kito vaiką lydinčio asmens kelionės bilietų įsigijimo išlaidos;

13.4. kitos išlaidos (apgyvendinimo, maitinimo, vertimo, draudimo).

14. Taisyklių 13 punkte nurodytos išlaidos apmokamos Tarnybos direktoriaus sprendimu pagal pateiktus faktines vaiko parvežimo išlaidas patvirtinančius dokumentus (sąskaitas faktūras, kasos aparatų kvitus) iš Tarnybai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Asmens duomenys sprendimo priėmimo, vaiko parvežimo ir vaiko parvežimo išlaidų apmokėjimo / neapmokėjimo bei atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tikslais tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES)2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, nuostatomis.

16. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

17. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojos (Tarnybos, Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos), į kurią kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES)2016/679.
